

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΤΕΤΑΡΤΟ ΤΜΗΜΑ**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 9 Δεκεμβρίου 2021, με την ακόλουθη σύνθεση: Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Θεολογία Γναρδέλλη και Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Σύμβουλοι, Αθανασία Παπασταμάτη και Παναγιώτα Τάγαρη (εισηγήτρια), Πάρεδροι (με συμβουλευτική ψήφο).

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε η Επιτροπεύουσα Πάρεδρος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Χαρίκλεια Ζάχου, που αναπληρώνει νόμιμα τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας.

Γραμματέας: Γεωργία Φραγκοπανάγου, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για να δικάσει την από ... αγωγή (Α.Β.Δ. ...):

Του ... του Δημητρίου, κατοίκου ..., οδός; ..., Τ.Κ. ..., ο οποίος παραστάθηκε διά δηλώσεως, κατ' άρθρο 231 παρ. 1 του ν. 4700/2020, του πληρεξουσίου του δικηγόρου Ευστράτιου Τζουραμάνη (Α.Μ./Δ.Σ.Α. 28418),

κατά του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών» (Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ.) και ήδη κατά του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» (e-Ε.Φ.Κ.Α.), νόμιμα εκπροσωπούμενου, το οποίο, από 1.1.2017, συνεχίζει, ως οιοονεί καθολικός διάδοχος του Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ., τις εκκρεμείς δίκες αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 51, 53 παρ. 1 και 100 παρ. 1 του ν. 4387/2016 (Α' 85) και της Φ.80000/ΟΙΚ.60871/16291/2017 απόφασης του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β'3/5.1.2017). Το ως άνω ν.π.δ.δ. παραστάθηκε με δήλωση, κατ' άρθρο 231 παρ. 1 του ν. 4700/2020, του πληρεξουσίου δικηγόρου του Αθανασίου Καραβέλα (Α.Μ./Δ.Σ.Α.: 30956).

Το Ελληνικό Δημόσιο, που εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Οικονομικών, παραστάθηκε διά της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Στελιανής Κουστουμπάρδη

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Την εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία ζήτησε την απόρριψη της αγωγής.

Την Επιτροπεύουσα Πάρεδρο στο Ελεγκτικό Συνέδριο, η οποία πρότεινε την απόρριψη της αγωγής καθ' μέρος αφορά την κατάργηση των επιδομάτων εορτών και αδείας, την αναστολή εκδίκασης της αγωγής κατά το μέρος, που αφορά τις περικοπές του άρθρου 1 του ν. 4051/2012 και της υποπ. Β.3 της παρ. Β. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και την παραδοχή της αγωγής κατά το μέρος, που αφορά την παρακρατηθείσα Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε τηλεδιάσκεψη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-presence.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

Αποφάσισε τα εξής:

1. Με την υπό κρίση αγωγή, όπως το αίτημα αυτής μετατράπηκε με το από ... παραδεκτώως κατατεθέν υπόμνημα από καταψηφιστικό σε έντοκο αναγνωριστικό, ο ενάγων, τέως μόνιμος ιατρός του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, συνταξιοδοτηθείς με το ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ν. 3163/1955 «περί συνταξιοδοτήσεως του προσωπικού του Ι.Κ.Α.» (Α' 71), στο οποίο έχουν ανάλογη εφαρμογή οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Συνταξιοδοτικού Κώδικα [βλ. άρθρο 1 παρ. 1 του ν.δ. 4277/1962 «Περί συνταξιοδοτήσεως των ιατρών του ΙΚΑ και ετέρων τινών κατηγοριών εργαζομένων» (ΦΕΚ Α' 191)], ζητεί να αναγνωριστεί η υποχρέωση του ν.π.δ.δ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ήδη του ν.π.δ.δ. e-ΕΦΚΑ να καταβάλει σ' αυτόν νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής, το συνολικό ποσό των 11.530,84 ευρώ. Το ποσό αυτό, όπως υποστηρίζει ο ενάγων, παρακρατήθηκε παρανόμως από την σύνταξή του, αναλύεται, δε, με το ένδικο δικόγραφο ως ακολούθως: α) 1.647,45 ευρώ, που αντιστοιχεί σε παρακρατηθέντα από τη σύνταξή του, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2013 έως 30.11.2015, ποσά κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 38 του ν. 3863/2010 και 11 του ν. 3865/2010, όπως τα άρθρα αυτά τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 44 παρ. 10 του ν. 3986/2011 και 2 παρ. 13 του ν. 4002/2011, β) 2.878,29 ευρώ, που αντιστοιχεί σε παρακρατηθέντα από τη σύνταξή του, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 του ν. 4051/2012, ποσά, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2013 έως 30.11.2015, γ) 5.005,10 ευρώ, που αντιστοιχεί στη διαφορά των ποσών συντάξεων που έλαβε κατά το χρονικό διάστημα από 1.2.2013 έως 30.11.2015 και

των ποσών που θα ελάμβανε, εάν δεν εφαρμόζονταν επί της σύνταξής του οι διατάξεις της υποπαραγράφου Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 και δ) 2.000,00 ευρώ, που αντιστοιχεί στα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και στο επίδομα αδείας, τα οποία δεν έλαβε κατ' εφαρμογή της διάταξης της υποπ. Β.4 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2013 έως 30.11.2015. Ο ενάγων υποστηρίζει ότι οι προαναφερθείσες διατάξεις αντιβαίνουν σε κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος και ειδικότερα προς τις ρυθμίσεις των άρθρων 2 παρ. 1, 4 παρ.1 και 5, 22 παρ. 5, 25 παρ. 1 και 4 και 106 παρ. 1 του Συντάγματος και τις από αυτά απορρέουσες συνταγματικές αρχές, καθώς και προς το άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ, και έχουν, ως εκ του περιεχομένου τους, ευρύτερες συνέπειες για τη συνταξιοδοτική του κατάσταση. Στο πλαίσιο αυτό, το κόστος της σύνταξης, το οποίο καταρχήν βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, ήτοι το Δημόσιο Ταμείο (βλ. τους διαχρονικά ισχύοντες συνταξιοδοτικούς κώδικες και ειδικότερα άρθρο 1 του β.δ/τος της 31ης Οκτωβρίου 1935, Α' 505, άρθρο 1 του α.ν. 1854/1951, άρθρο 1 του π.δ/τος 1041/1979, Α' 292, άρθρο 1 του π.δ/τος 166/2000 και άρθρο 1 του π.δ/τος 169/2007 και βλ. ΑΕΔ 28, 2/2004), δύναται να αναδέχεται και ο προϋπολογισμός νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (βλ. εν προκειμένω τον ν. 3163/1955, ΕλΣ. Ολ. 1277/2018, 244/2017, 1510/1996 και απόφ. ΔΕΚ της 22.11.1995, C- 443/93, Βουγιούκας κατά Ελλάδος, II Τμ. 957/2021 σκ. 38 και 143 για την ένταξη όσων λαμβάνουν σύνταξη υπό το καθεστώς του ν. 3163/1955 από το ΙΚΑ στο ειδικό συνταξιοδοτικό σύστημα των δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων). Η καταβολή της σύνταξης, τελεί πάντοτε υπό την εγγύηση του Κράτους και δη του Δημοσίου, για όσους αντλούν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα από αυτό ως εργοδότη, αλλά και για όσους, όπως εν προκειμένω, εντάσσονται υπό την ιδιότητα του δημοσίου λειτουργού ή υπαλλήλου στην οργανωτική δομή ν.π.δ.δ. και λαμβάνουν σύνταξη είτε απευθείας από το Δημόσιο Ταμείο, είτε από άλλον φορέα (εν προκειμένω το ν.π.δ.δ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και πλέον το ν.π.δ.δ. e-ΕΦΚΑ), στον οποίο έχει κατά νόμο μεταβιβασθεί η αρμοδιότητα κανονισμού και πληρωμής των συντάξεων και έχει αναδεχθεί το βάρος καταβολής τους (οργανικό κριτήριο, βλ. συναφώς ΕλΣ Ολ. 2020/2020, II Τμ. 957/2021 σκ. 38 και 143). Κατόπιν αυτών, η υπό κρίση αγωγή έχει ασκηθεί αρμοδίως και παραδεκτώς, πρέπει δε να εξεταστεί περαιτέρω ως προς τη νομική και ουσιαστική της βασιμότητα.

2. Με τις ρυθμίσεις του άρθρου 38 του ν.3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» (Α' 115), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 2 παρ. 9 του ν. 4024/2011 (Α' 226) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 30 παρ. 4 του ν. 4075/2012 (Α' 89) και το άρθρο 29 παρ. 2 του ν. 4325/2015 (Α' 47), ορίστηκε ότι: (i) από 1.8.2010 θεσπίζεται ΕΑΣ, η οποία τηρείται σε Λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών, σκοπός του οποίου είναι, μέχρι τις 31.12.2018, η κάλυψη ελλειμμάτων των κλάδων κύριας σύνταξης των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης καθώς και η χρηματοδότηση του Προγράμματος «Πρόγραμμα κατ' οίκον φροντίδας συνταξιούχων (παρ. 1). (ii) Η ΕΑΣ παρακρατείται μηνιαία κατά την καταβολή της σύνταξης από τις συντάξεις κύριας ασφάλισης των συνταξιούχων του Δημοσίου, ΝΑΤ και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και καθορίζεται α. Για συντάξεις από 1.400,01 € έως 1.700,00 €, ποσοστό 3%. β. Για συντάξεις από 1.700,01 € έως 2.000,00 €, ποσοστό 6%. γ. Για συντάξεις από 2.000,01 € έως 2.300,00 €, ποσοστό 7%. δ. Για συντάξεις από 2.300,01 € έως 2.600,00 €, ποσοστό 9%. ε. Για συντάξεις από 2.600,01 € έως 2.900,00 €, ποσοστό 10%. στ. Για συντάξεις από 2.900,01 € έως 3.200,00 €, ποσοστό 12%. ζ. Για συντάξεις από 3.200,01 € έως 3.500,00 €, ποσοστό 13%. η. Για συντάξεις από 3.500,01 € και άνω, ποσοστό 14% [παρ. 2, όπως τα ποσοστά αναπροσαρμόστηκαν με το άρθρο 44 του ν. 3986/2011, Α' 152]. (iii) Μετά την 1.1.2019 τα ποσά της ΕΑΣ μεταφέρονται και αποτελούν έσοδο του Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών (παρ. 7). (iv) Από τον Λογαριασμό της ΕΑΣ που τηρείται στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών δύνανται να μεταφέρονται ποσά μέχρι του ύψους των τριάντα πέντε εκατομμυρίων ευρώ ετησίως για τη χρηματοδότηση και υλοποίηση προγραμμάτων «Πρόγραμμα κατ' οίκον φροντίδας συνταξιούχων» (παρ. 8). Περαιτέρω, με το άρθρο 11 του ειδικού, κατ' επιταγή του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος, ν.3865/2010 «Μεταρρύθμιση Συνταξιοδοτικού Συστήματος του Δημοσίου και συναφείς διατάξεις» (Α' 120), όπως η παράγραφος 2 αυτού τροποποιήθηκε από 1.8.2011 με την παράγραφο 10 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 και ακολούθως από 1.8.2011 με την παράγραφο 13 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011 (Α' 180) ορίστηκε: «1. Από 1.8.2010 θεσπίζεται Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) η οποία τηρείται σε λογαριασμό με οικονομική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ), το οποίο συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ν. 3655/2008 (Α' 58). Σκοπός του λογαριασμού είναι η

κάλυψη ελλειμμάτων των κλάδων κύριας σύνταξης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.). 2. α. Η ΕΑΣ παρακρατείται μηνιαία από τις συντάξεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο ως εξής: α) Για συντάξεις από 1.400,01 € έως 1.700,00 €, ποσοστό 3%. β) Για συντάξεις από 1.700,01 € έως 2.000,00 €, ποσοστό 6%. γ) Για συντάξεις από 2.000,01 € έως 2.300,00 €, ποσοστό 7%. δ) Για συντάξεις από 2.300,01 € έως 2.600,00 €, ποσοστό 9%. ε) Για συντάξεις από 2.600,01 € έως 2.900,00 €, ποσοστό 10%. στ) Για συντάξεις από 2.900,01 € έως 3.200,00 €, ποσοστό 12%. ζ) Για συντάξεις από 3.200,01 € έως 3.500,00 €, ποσοστό 13%. η) Για συντάξεις από 3.500,01 € και άνω, ποσοστό 14%. β. Για τον προσδιορισμό του συνολικού ποσού της σύνταξης της προηγούμενης περίπτωσης της παραγράφου αυτής, λαμβάνεται υπόψη το ποσό της μηνιαίας σύνταξης, καθώς και τα συγκαταβαλλόμενα με αυτή ποσά του επιδόματος εξομάλυνσης του άρθρου 1 του ν. 3670/2008 (ΦΕΚ 117 Α΄) και της τυχόν προσωπικής και αμεταβίβαστης διαφοράς. 3. α. Για την πρώτη κατηγορία το ποσό της σύνταξης μετά την παρακράτηση της εισφοράς δεν μπορεί να υπολείπεται των χιλίων τετρακοσίων ευρώ (1.400 €). β. (...) 5. Τα ποσά που παρακρατούνται με ευθύνη του Δημοσίου αποδίδονται στον Λογαριασμό του ΑΚΑΓΕ το αργότερο μέχρι το τέλος του επομένου, από την παρακράτηση, μήνα. 6. (...)».

3. Με τη 244/2017 απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου επί υπόθεσης πολιτικού συνταξιούχου (βλ. συναφώς και την αντιστοίχου περιεχομένου επί υπόθεσης στρατιωτικού συνταξιούχου ΕΛΣ Ολ 32/2018), κρίθηκε, με τη διαδικασία της πρότυπης δίκης (άρθρο 108Α παρ. 1 του π.δ/τος 1225/1981), ότι η επιβολή σε βάρος των συνταξιούχων του Δημοσίου, εισφοράς αλληλεγγύης, με τις διατάξεις των άρθρων 38 του ν. 3863/2010 και 11 του ν. 3865/2010, ως πάγιου πόρου υπέρ των φορέων κοινωνικής ασφάλισης (Φ.Κ.Α.) και συνακόλουθα τόσο η επαύξηση αυτής όσο και η μερική μεταβολή του προορισμού της για προνοιακούς σκοπούς, με τις ρυθμίσεις των άρθρων 44 παρ. 10 του ν. 3986/2011 και 2 παρ. 13 του ν. 4002/2011, 2 παρ. 9 του ν. 4024/2011 και 30 παρ. 3 και 4 του ν. 4075/2012, αντίκεινται προς τις ρυθμίσεις των άρθρων 4 παρ. 1 και 5, 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 22 παρ. 5 και 25 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος και τις από αυτά απορρέουσες αρχές για τις εξής τέσσερις επάλληλες, αυτοτελείς και συρρέουσες βάσεις: α) οι συνταξιούχοι του Δημοσίου εντάσσονται σε αυτοτελές και διακριτό κατά το Σύνταγμα ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς και δεν συνάδει προς τις ανωτέρω διατάξεις και αρχές η επιβάρυνσή τους με εισφορά για την ενίσχυση του κατ' άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος από το οποίο δεν αντλούν άμεση ωφέλεια, β) η

αιφνίδια σύνδεσή τους με τα ελλείμματα συνταγματικά διακριτού κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος αντίκειται στις αρχές της ασφάλειας δικαίου, της προβλεψιμότητας και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, γ) η μονομερής επίρριψη του διαταμειακού αυτού βάρους στην κατηγορία των συνταξιούχων, χωρίς ειδική αιτιολόγηση των όρων επιβολής της και της κλιμάκωσης αυτής σε σχέση με τον ενεργό πληθυσμό, αντιβαίνει στις αρχές της ισότητας ενώπιον του νόμου και των δημοσίων βαρών, της κοινωνικής αλληλεγγύης και της αναλογικότητας και δ) στον βαθμό που η εν λόγω εισφορά έχει διαρθρωτικό χαρακτήρα και αφορά στην ενίσχυση του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος, δεν έχει συνταχθεί η επιβαλλόμενη από τα άρθρα 4 παρ. 5 και 22 παρ. 4 του Συντάγματος αναλογιστική/οικονομική μελέτη.

4. Περαιτέρω, με την ίδια απόφαση της Ολομέλειας, μετά από τη στάθμιση αφενός των διακυβευόμενων περιουσιακής φύσης ατομικών δικαιωμάτων [άρθρα 17 παρ. 1 του Συντάγματος και 1 του (πρώτου) Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ], αφετέρου της συνταγματικώς κατοχυρωμένης αρχής της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, υπό το φως των άρθρων 100 παρ. 4 και 5 του Συντάγματος και 66 παρ. 8 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, τα αποτελέσματα της περί αντισυνταγματικότητας κρίσης μετατέθηκαν από τη δημοσίευση της ως άνω απόφασης, δηλαδή από 8.2.2017 και εφεξής. Κατά συνέπεια, με την επιφύλαξη των ενδίκων βοηθημάτων που είχαν ήδη ασκηθεί και εκκρεμούσαν ενώπιον του Δικαστηρίου μέχρι την ως άνω ημερομηνία, δεν υφίσταται βάση για την άσκηση νέων αγωγών προς ικανοποίηση των αξιώσεων που έχουν γεννηθεί από την ίδια αιτία μέχρι του χρόνου αυτού. Επί του σκέλους δε αυτού της απόφασης, με την από 12.2.2019 απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στην υπόθεση Κ. Φραντζεσκάκη και λοιποί κατά Ελληνικού Δημοσίου (αρ. προσφ. 57275/17) κρίθηκε ότι δεν παραβιάστηκαν οι διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 1 και 14 της ΕΣΔΑ (βλ. συναφώς και ΕλΣ II Τμ. 1688/2021).

5. Στο άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 4051/2012 «Ρυθμίσεις συνταξιοδοτικού περιεχομένου και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις εφαρμογής του Μνημονίου Συνεννόησης του ν. 4046/2012» (Α' 40) ορίζεται ότι: «1.α. Από 1.1.2012 για τους συνταξιούχους του Δημοσίου, γενικά, αναπροσαρμόζεται με μείωση κατά 12% το ποσό της μηνιαίας κύριας σύνταξης που υπερβαίνει τα χίλια τριακόσια (1.300) ευρώ. β. Για τον προσδιορισμό του ποσού της σύνταξης της προηγούμενης περίπτωσης, λαμβάνεται υπόψη το μηνιαίο ποσό της κύριας σύνταξης, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί κατά την 31.12.2011. Τα ανωτέρω έχουν ανάλογη εφαρμογή και για

όσους συνταξιοδοτούνται μετά την ανωτέρω ημερομηνία. γ. Η ανωτέρω μείωση θα αρχίσει από τη σύνταξη μηνός Μαΐου 2012, τα δε οφειλόμενα ποσά για το χρονικό διάστημα από 1.1.2012 μέχρι 30.4.2012 θα παρακρατηθούν σε οκτώ (8) ισόποσες μηνιαίες δόσεις αρχής γενομένης από τη σύνταξη μηνός Μαΐου 2012. (...)» και στην παρ. 2 ότι: «Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπαλλήλους (...) των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς (...).».

6. Με τα Πρακτικά της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 5^{ης} Γενικής Συνεδρίασης της 29.3.2017 (Θέμα Β'), που εκδόθηκαν κατά τη διαδικασία του άρθρου 91 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο (ν. 4129/2013, Α' 52/28.2.2013), κρίθηκε ότι α) οι ανωτέρω διατάξεις δεν εκδόθηκαν κατά παράβαση της προβλεπόμενης στο άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος διαδικασίας, β) η περικοπή των συντάξεων που θεσπίζεται με τις διατάξεις αυτές δεν αντίκειται στην κατοχυρωμένη στο άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος αρχή της ισότητας των πολιτών στα δημόσια βάρη και δεν συνιστά υπέρμετρη παρέμβαση στο συνταξιοδοτικό δικαίωμα, ούτε θίγει τον πυρήνα αυτού, κατά τούτο δε, δεν αντίκειται στις αρχές που απορρέουν από τα άρθρα 2 παρ. 1 και 25 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος και γ) οι ίδιες διατάξεις δεν αντίκεινται στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Ε.Σ.Δ.Α.), το οποίο κυρώθηκε, μαζί με τη Σύμβαση, με το άρθρο πρώτο του ν.δ. 53/1974 (Α' 256), τόσο κατά το μέρος που θεσπίζουν τη μείωση της σύνταξης για το μέλλον, όσο και κατά το μέρος που προβλέπουν αναδρομική περικοπή των συντάξεων από 1.1.2012 (βλ. και ΟΛΕΛ Συν 1975/2021 σκ. 48).

7. Στο άρθρο πρώτο, παράγραφος Β, υποπαράγραφος Β.3 του ν. 4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 - Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (Α' 222/12.11.2012), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 και 3 του ν. 4111/2013 (Α' 18/25.1.2013) με ισχύ από 19.11.2012, ορίζονται τα εξής: «α. Η μηνιαία σύνταξη ή το άθροισμα των μηνιαίων συντάξεων και μερισμάτων, άνω των 1.000 ευρώ, που καταβάλλονται από οποιαδήποτε πηγή και για οποιαδήποτε αιτία, μειώνεται ως εξής: Για συνολικό ποσό σύνταξης ή αθροίσματος συντάξεων: αα. Άνω των 1.000,00 ευρώ και έως 1.500,00

ευρώ, μειώνεται το σύνολο του ποσού κατά 5% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.000,01 ευρώ. ββ. Από 1.500,01 ευρώ έως και 2.000,00 ευρώ, μειώνεται το σύνολο του ποσού κατά 10% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.425,01 ευρώ. γγ. από 2.000,01 ευρώ έως και 3.000,00 ευρώ, μειώνεται το σύνολο του ποσού κατά 15% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 1.800,01 ευρώ και δδ. από 3.000,01 ευρώ και άνω, μειώνεται το σύνολο του ποσού κατά ποσοστό 20% και σε κάθε περίπτωση το ποσό που εναπομένει δεν μπορεί να υπολείπεται των 2.550,01 ευρώ. β. Για τον προσδιορισμό του ποσοστού μείωσης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της μηνιαίας βασικής σύνταξης ή των μηνιαίων βασικών συντάξεων όπως αυτά θα έχουν διαμορφωθεί την 31.12.2012 μετά την τυχόν παρακράτηση της εισφοράς αλληλεγγύης συνταξιούχων και της επιπλέον εισφοράς της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4002/2011, καθώς και των τυχόν μειώσεων που επιβλήθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 και του άρθρου 1 του ν. 4051/2012. γ. Σε περίπτωση συρροής συντάξεων το ποσό της μείωσης επιμερίζεται αναλογικά σε κάθε φορέα ή τομέα και αποτελεί έσοδο του οικείου ασφαλιστικού φορέα ή τομέα. δ. Εξαιρούνται των ανωτέρω μειώσεων οι συνταξιούχοι του Δημοσίου, γενικά, οι οποίοι είναι ανάπηροι με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, σύμφωνα με γνωμάτευση της Ανωτάτης Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής (...). Επίσης, εξαιρούνται των ανωτέρω μειώσεων οι αποδοχές, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 875/1979 (Α' 50), των Αναπήρων Πολέμου Αξιωματικών Πολεμικής Διαθεσιμότητας, καθώς και των υπηρετούντων στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας της κατηγορίας μονίμου διαθεσιμότητας, με ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, σύμφωνα με γνωμάτευση της Ανωτάτης Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής, όπως επίσης και όσοι συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις των νόμων 1897/1990 και 1977/1991. (...))» (όπως το τελευταίο ως άνω εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 7δ του άρθρου 4 του ν. 4151/2013, Α' 103/29.4.2013). Περαιτέρω, στην παράγραφο Β, υποπαράγραφο Β.9 του ν. 4093/2012 ορίστηκε ότι: «Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπαλλήλους (...) των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς (...).

8. Με τη 1277/2018 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία εκδόθηκε κατόπιν τήρησης της διαδικασίας του άρθρου 108Α «Πρότυπη δίκη -

προδικαστικό ερώτημα» του π.δ/τος 1225/1981 (Α' 304), κρίθηκε ότι οι επιβληθείσες με τις προαναφερόμενες διατάξεις μειώσεις των κύριων συντάξεων του Δημοσίου που υπερβαίνουν τα 1.000 ευρώ, ενόψει και της πολλαπλότητας των επιβληθέντων στη συγκεκριμένη κατηγορία (συνταξιούχοι Δημοσίου) βαρών, αντίκεινται στις διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 5 και 25 παρ. 1 του Συντάγματος και τις από αυτά απορρέουσες αρχές της ισότητας των πολιτών στα δημόσια βάρη και της αναλογικότητας, καθώς και προς τη συνταγματική αρχή της αναλογίας σύνταξης και αποδοχών ενεργείας, όπως αυτή ισχύει για τους συνταξιούχους του Δημοσίου, καθόσον δεν τεκμηριώνεται ειδικώς η αναγκαιότητα και η προσφορότητα της θέσπισής τους.

9. Ο ν. 4734/2020 «Τροποποίηση του ν. 4557/2018 (...) και λοιπές διατάξεις» ορίζει στο άρθρο 33 αυτού, υπό τον τίτλο «Καταβολή ποσών μειώσεων συντάξεων Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ.»: «1. Ποσά, τα οποία αντιστοιχούν σε περικοπές και μειώσεις κύριων συντάξεων συνταξιούχων του Δημοσίου, οι οποίες επιβλήθηκαν κατ' εφαρμογή της υποπαρ. Β.3 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (...) και αφορούν το χρονικό διάστημα από τις 11.6.2015 και μέχρι τη δημοσίευση του ν. 4387/2016 (...), καταβάλλονται άτοκα στους δικαιούχους (...). 2. Τα καταβαλλόμενα ποσά της παρ. 1 είναι ανεκχώρητα και ακατάσχετα στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους Δήμους, τις Περιφέρειες, τα Ασφαλιστικά Ταμεία ή τα Πιστωτικά Ιδρύματα. Κατά την καταβολή των ποσών της παρ. 1 δεν διενεργείται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν. 4172/2013 (...) ούτε παρακράτηση ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 43 Α του ν. 4172/2013. 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζονται ο τρόπος, η διαδικασία και οι λεπτομέρειες καταβολής των προς επιστροφή ποσών, η οποία ολοκληρώνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2020. 4. Με την καταβολή των ποσών της παρ. 1 οι αξιώσεις των συνταξιούχων του Δημοσίου για ποσά που αντιστοιχούν σε περικοπές, μειώσεις και καταργήσεις κύριων, επικουρικών συντάξεων, επιδομάτων αδείας και εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, για το χρονικό διάστημα από 11.6.2015 έως τη δημοσίευση του ν. 4387/2016, δυνάμει του ν. 4093/2012, αποσβένονται. 5. Η παρ. 4 δεν καταλαμβάνει τις εκκρεμείς ενώπιον των δικαστηρίων δίκες κατά τον χρόνο της δημοσίευσης του παρόντος, ως προς τις αξιώσεις που υπερβαίνουν το καταβαλλόμενο ποσό της παρ. 1. 6. Οι διατάξεις του

παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς (...)).

10. Κατ' εξουσιοδότηση της ως άνω διατάξεως της παραγράφου 3 του άρθρου 33 του ν. 4734/2020 εκδόθηκε η Φ.11321/37311/1610/13.10.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Επιστροφή ποσών μειώσεων συντάξεων δημοσίου τομέα» (Β' 4536/14.10.2020), με την οποία ορίστηκαν τα ακόλουθα: «Επιστρέφονται αναδρομικά ποσά συντάξεων που αντιστοιχούν στις πραγματοποιηθείσες μειώσεις των κύριων συντάξεων για το χρονικό διάστημα από 11.06.2015 έως και 12.05.2016, οι οποίες θεσπίστηκαν με τις διατάξεις της υποπαρ. Β.3 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (...)» (άρθρο 1). «Δικαιούχοι επιστροφής αναδρομικών ποσών είναι οι κατά το χρονικό διάστημα που ορίζεται στο άρθρο 1 της παρούσας συνταξιούχοι του Δημοσίου και οι συνταξιούχοι υπάλληλοι των ΟΤΑ και των ΝΠΔΔ που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις του βαρύνουν το Δημόσιο, είτε τους οικείους φορείς, (...)» (άρθρο 2 παρ. 1). «Ο e-ΕΦΚΑ, στον οποίο περιήλθαν σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 4387/2016 οι εν γένει αρμοδιότητες που αφορούν στις συντάξεις του Δημοσίου διενεργεί επιστροφές στους συνταξιούχους που υπάγονται σε αυτόν (...)» (άρθρο 4). «1. Η καταβολή των επιστρεπτέων από τον e-ΕΦΚΑ ποσών γίνεται με εφάπαξ καταβολή μέχρι την 31η.12.2020. 2. (...) 3. Τα ανωτέρω ποσά καταβάλλονται άτοκα στους δικαιούχους (...)» (άρθρο 5).

11. Με την 1975/2021 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία εκδόθηκε κατόπιν υποβολής σε αυτή κατ' εφαρμογή του άρθρου 162 παρ. 1 του ν. 4700/2020 σχετικώς προδικαστικών ερωτημάτων με την 957/2021 απόφαση του Τέταρτου Τμήματος, έγινε κατά πλειοψηφία δεκτό ότι οι εκκρεμείς, κατά τη δημοσίευση του ν. 4734/2020, ενώπιον του Δικαστηρίου αγωγές, με αντικείμενο αναγόμενες στο χρονικό διάστημα από 11.6.2015 έως 12.5.2016 αξιώσεις των συνταξιούχων από την περικοπή της υποπαραγράφου Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, αποβαίνουν, ακόμη και αν οι αξιώσεις αυτές δεν έχουν υποπέσει σε παραγραφή, άνευ άλλου τινός, απορριπτές, ως εκ της απόσβεσής τους με το άρθρο 33 του ν. 4734/2020 (σκ. 111). Περαιτέρω, έγινε δεκτό ότι από την πρόβλεψη της άτοκης επιστροφής των οφειλομένων στους συνταξιούχους ποσών δεν

διαταράσσεται η δίκαιη ισορροπία μεταξύ του γενικού συμφέροντος και της απαιτήσεως σεβασμού της περιουσίας των συνταξιούχων (σκ. 117).

12. Με τις διατάξεις του άρθρου μόνου του ν. 3847/2010 «Επανακαθορισμός των επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους του Δημοσίου» (Φ Α΄ 67), που άρχισαν να ισχύουν από την 1.6.2010, ορίσθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής: «1. Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδείας, που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη νόμου ή κανονιστική πράξη για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους του Δημοσίου γενικά, χορηγούνται εφόσον ο δικαιούχος έχει υπερβεί το 60ό έτος της ηλικίας του και το συνολικό ποσό της μηνιαίας καταβαλλόμενης σύνταξης δεν υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ, το ύψος τους δε καθορίζεται ως εξής: α) Το επίδομα εορτών Χριστουγέννων, τετρακόσια (400) ευρώ. β) Το επίδομα εορτών Πάσχα, διακόσια (200) ευρώ. γ) Το επίδομα αδείας, διακόσια (200) ευρώ. (...) 2. (...) 5. α. (...) β. Εάν η καταβαλλόμενη σύνταξη με συνυπολογισμό των επιδομάτων της παραγράφου 1 υπολογιζόμενη σε δωδεκάμηνη βάση, υπερβαίνει κατά μήνα το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, τα εν λόγω επιδόματα καταβάλλονται μέχρι του ορίου των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ με ανάλογη μείωσή τους. 6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπαλλήλους (...) των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς (...). ». Η Ολομέλεια του Δικαστηρίου, επιληφθείσα, με τη διαδικασία της πρότυπης δίκης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 108Α του π.δ/τος 1225/1981, αγωγής στρατιωτικού συνταξιούχου, έκρινε με τη 1388/2018 απόφασή της ότι οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου μόνου του ν. 3847/2010, δεν αντίκεινται στα άρθρα 2 παρ. 1, 4 παρ. 1 και 5, 17, 22, 25 παρ. 1 και 3, 28 παρ. 1 και 2, 36 παρ. 2 του Συντάγματος ούτε στο άρθρο 1 του (πρώτου) Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ και στην αρχή της αναλογικότητας ούτε στα άρθρα 15 παρ. 1, 17 και 31 παρ. 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επακολούθησε ο ν. 4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 - Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (Α΄ 222), με τη διάταξη της υποπαραγράφου Β.4. της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του οποίου, που ισχύει από 1.1.2013 σύμφωνα με υποπαραγράφο Β.8

αυτού, ορίσθηκαν τα εξής: «Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, καθώς και το επίδομα αδειάς που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2592/1998 (Α' 57) και του άρθρου μόνου του ν. 3847/2010 (Α' 67) καταργούνται. (...)». Όσον αφορά τις ως άνω ρυθμίσεις όπως έχει κριθεί με την 1389/2021 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατόπιν προδικαστικού ερωτήματος που είχε υποβληθεί από το ΙΙΙ Τμήμα του Δικαστηρίου με τη 1823/2019 απόφασή του, αυτές δεν αντίκεινται στην κατοχυρωμένη από το άρθρο 25 παρ. 1δ του Συντάγματος αρχή της αναλογικότητας ούτε στο άρθρο 1 του (πρώτου) Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. Επίσης, δεν αντίκεινται ούτε στα άρθρα 2 παρ. 1, 4 παρ. 1 και 5 του Συντάγματος και 25 παρ. 4 αυτού ούτε στις συνταγματικές διατάξεις για το ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς των δημοσίων λειτουργών, υπαλλήλων και στρατιωτικών και την απορρέουσα από αυτές αρχή της αναλογίας αποδοχών ενεργείας και σύνταξης, όπως ισχύει για κάθε κατηγορία (ΟλΕλΣυν 1389/2021 σκ. 29).

13. Στην υπό κρίση υπόθεση από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την ... πράξη του Προϊσταμένου του Τμήματος Συντάξεων και Πρόνοιας Προσωπικού ΙΚΑ-ΕΤΑΜ της Διεύθυνσης Συντάξεων Προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ. του Ι.Κ.Α.-ΕΤΑΜ κανονίστηκε στον ενάγοντα μηνιαία σύνταξη, πληρωτέα από ..., κατά τις διατάξεις του ν.3163/1955, όπως ίσχυαν κατά το χρόνο εκείνο. Με την ένδικη αγωγή του, όπως το αίτημα αυτής μετατράπηκε από καταψηφιστικό σε έντοκο αναγνωριστικό με το κατατεθέν στις ... υπόμνημά του, ζητεί καταρχάς να αναγνωριστεί η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου να καταβάλει σ' αυτόν το ποσό των 1.647,45 ευρώ, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής, ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά των συντάξεων που έλαβε για το χρονικό διάστημα από 1.1.2013 έως και 30.11.2015, και των ποσών που θα ελάμβανε, εάν δεν εφαρμόζονταν επί των συντάξεων των συνταξιοδοτούμενων με το ειδικό συνταξιοδοτικό σύστημα των δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων οι διατάξεις των άρθρων 38 του ν. 3863/2010 και 11 του ν. 3865/2010, οι οποίες, όπως προβάλλεται, έρχονται σε αντίθεση με κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος και δη προς τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 4 παρ.1 και 5, 22 παρ. 5, 25 παρ. 1 και 4 και 106 παρ. 1 του Συντάγματος και τις από αυτά απορρέουσες συνταγματικές αρχές, καθώς και προς το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. Η αγωγή αυτή είναι νόμω βάσιμη, καθόσον όπως έχει κριθεί με την 244/2017 απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου τούτου, οι ως άνω διατάξεις, καθ' ο μέρος επιβλήθηκε με αυτές Εισφορά Αλληλεγγύης στις συντάξεις του Δημοσίου, είναι αντίθετες προς τις

ρυθμίσεις των άρθρων 2 παρ. 1, 4 παρ. 1 και 5, 5 παρ. 1, 22 παρ. 5 και 25 παρ. 1 του Συντάγματος και τις από τα άρθρα αυτά απορρέουσες αρχές της ισότητας στα δημόσια βάρη, της ασφάλειας δικαίου, της προβλεψιμότητας, της προστατευόμενης εμπιστοσύνης και της αναλογικότητας (βλ. σκέψη 3 της παρούσας), όπως βασίμως ισχυρίζεται ο ενάγων. Εξάλλου, η υπό κρίση αγωγή, που έχει κατατεθεί στις ... και αφορά σε αξιώσεις του ενάγοντος που φέρεται να γεννήθηκαν κατά το διάστημα από 1.1.2013 έως και 30.11.2015, ήτοι πριν από τις 8.2.2017, ημερομηνία δημοσίευσης της 244/2017 απόφασης της Ολομέλειας του Δικαστηρίου, καταλαμβάνεται από τη διάγνωση της αντίθεσης των διατάξεων των άρθρων 38 του ν. 3863/2010, 11 του ν. 3865/2010 και συνακόλουθα των διατάξεων των άρθρων 44 παρ. 10 του ν. 3986/2011 και 2 παρ. 13 του ν. 4002/2011, ως προς την επιβολή και την αύξηση της ΕΑΣ σε βάρος των συνταξιούχων του Δημοσίου προς τα άρθρα 4 παρ. 1 και 5 και 22 παρ. 5 και 25 παρ. 1 και 4 του Συντάγματος και τις από αυτά απορρέουσες αρχές, και είναι κατά τούτο παραδεκτή (βλ. ΕλΣ Ολ 244/2017, σκ. XII Α και Β και απόφ. ΕΔΔΑ της 12.2.2019, Φραντζεσκάκη και λοιποί κατά Ελλάδα, II Τμ. 527/2021 σκ.13). Κατόπιν αυτών, ο ενάγων δικαιούται να λάβει ως αποζημίωση, κατά το άρθρο 105 Εισ.Ν.Α.Κ., τα ποσά συντάξεων που παρακρατήθηκαν από τη σύνταξή του, κατ' εφαρμογή των ανωτέρω ανίσχυρων διατάξεων των άρθρων 38 του ν. 3863/2010 και 11 του ν.3865/2010, και αφορούν το από 1.1.2013 έως 30.11.2015 χρονικό διάστημα, που ανέρχονται στο συνολικό ποσό των 1.647,45 ευρώ. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τα προσκομιζόμενα εκκαθαριστικά σημειώματα συντάξεων μηνών Ιανουαρίου έτους 2013 έως και Νοεμβρίου 2015 και δεν αμφισβητείται ειδικότερα από το εναγόμενο: α) Για το διάστημα από 1.1.2013 έως 30.6.2013, από τις ακαθάριστες μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές του ενάγοντος, παρακρατήθηκε, σύμφωνα με τις ανίσχυρες κατά τα ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 38 του ν. 3863/2010 και 11 του ν.3865/2010, το συνολικό ποσό των 287,64 ευρώ (47,94 ευρώ X 6 μήνες) και β) για το χρονικό διάστημα από 1.7.2013 έως 30.11.2015, από τις ακαθάριστες μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές του ενάγοντος, το συνολικό ποσό των 1.359,81 ευρώ (46,89 X 29 μήνες), ήτοι 1.647,45 ευρώ.

14. Περαιτέρω, με την υπό κρίση αγωγή, ο ενάγων ζητεί να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου να του καταβάλει, νομιμοτόκως, το ποσό των 2.878,29 ευρώ, που αντιστοιχεί, κατά τους ισχυρισμούς του, σε παρακρατηθέντα από τη σύνταξή του, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 του ν. 4051/2012, ποσά, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2013 έως 30.11.2015. Ωστόσο, σύμφωνα με όσα

αναφέρονται στη σκέψη 6 της παρούσας, οι ως άνω παρακρατήσεις από τη σύνταξη του ενάγοντος, εφόσον διενεργήθηκαν, για το ποσό της κύριας μηνιαίας σύνταξής του που υπερέβαινε τα 1.300 ευρώ, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 4051/2012, της οποίας η συνταγματικότητα έχει κριθεί, είναι νόμιμες και, κατά συνέπεια, η ένδικη αγωγή κατά το μέρος αυτό είναι απορριπτέα.

15. Περαιτέρω, με την υπό κρίση αγωγή ο ενάγων ζητεί να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου να του καταβάλει, νομιμοτόκως, το ποσό των 5.005,10 ευρώ, που αντιστοιχεί, όπως προβάλλει, στη διαφορά των ποσών συντάξεων που έλαβε κατά το χρονικό διάστημα από 1.2.2013 έως 30.11.2015 και των ποσών που θα ελάμβανε, εάν δεν εφαρμόζονταν επί της σύνταξής του οι διατάξεις της υποπαραγράφου Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012. Ενόψει των όσων έγιναν δεκτά στη σκέψη 8 της παρούσας, μη νομίμως επιβλήθηκε σε βάρος του ενάγοντος η εν λόγω μείωση επί των συντάξιμων αποδοχών του, καθόσον οι διατάξεις της υποπαραγράφου Β.3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, με τις οποίες επήλθαν οι επίμαχες μειώσεις στις συντάξεις του Δημοσίου είναι αντισυνταγματικές και, ως εκ τούτου, ανίσχυρες και μη εφαρμοστέες. Επομένως, οι γενόμενες παρακρατήσεις στις συντάξιμες αποδοχές του ενάγοντος, βάσει των ανωτέρω ανίσχυρων διατάξεων, είναι μη νόμιμες. Ωστόσο, οι αξιώσεις του όσον αφορά το χρονικό διάστημα από 11.6.2015 έως 31.10.2015, τόσο ως προς το κεφάλαιο της αξίωσης όσο και ως προς τους τόκους, όπως προεκτέθηκε στη σκέψη 11 της παρούσας, είναι απορριπτέες, ως εκ της απόσβεσής τους με το άρθρο 33 του ν. 4734/2020. Κατά το υπολειπόμενο χρονικό διάστημα από 1.2.2013 έως 10.6.2015 τα ποσά συντάξεων που παρακρατήθηκαν από τη σύνταξη του ενάγοντος κατ' εφαρμογή των ανωτέρω ανίσχυρων διατάξεων του άρθρου πρώτου παράγραφος Β υποπαραγράφος Β3 του ν. 4093/2012 ανέρχονται σε 4.192,16 ευρώ. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τα προσκομιζόμενα εκκαθαριστικά σημειώματα συντάξεων μηνών Φεβρουαρίου 2013 έως Ιουνίου 2015 και δεν αμφισβητείται ειδικότερα από το εναγόμενο, για το χρονικό διάστημα από 1.2.2013 έως 10.6.2015, από τις ακαθάριστες μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές του ενάγοντος παρακρατήθηκαν, σύμφωνα με την ανίσχυρη κατά τα ανωτέρω υποπαραγράφο Β3 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012: α) 523,71 ευρώ από 1.2.2013 έως 30.4.2013 (174,57 X 3 μήνες), β) 174,59 ευρώ από 1.5.2013 έως 31.5.2013, γ) 146,46 ευρώ από 1.6.2013 έως 30.6.2013, και δ) 3.347,40 ευρώ από 1.7.2013 έως 10.6.2015 (143,46 X 23 μήνες + 143,46 X 10/30 = 3.299,58+47,82 ευρώ), ήτοι 4.192,16 ευρώ.

16. Τέλος, με την υπό κρίση αγωγή, ο ενάγων ζητεί να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου να του καταβάλει, νομιμοτόκως, το ποσό των 2.000,00 ευρώ, που αντιστοιχεί, κατά τους ισχυρισμούς του, σε μη καταβληθέντα, κατ' εφαρμογή του άρθρου πρώτου παρ. Β. υποπ. Β.4 του ν. 4093/2012 δώρα Χριστουγέννων, Πάσχα και επιδόματος αδείας κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2013 έως 30.11.2015. Ωστόσο, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στη σκέψη 12 της παρούσας, η κατάργηση των δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας από 1.1.2013, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου πρώτου παρ. Β. υποπ. Β.4 του ν. 4093/2012, της οποίας η συνταγματικότητα έχει κριθεί, είναι νόμιμες και, κατά συνέπεια, η ένδικη αγωγή κατά το μέρος αυτό είναι απορριπτέα.

17. Επομένως, το συνολικό ακαθάριστο ποσό, που παρακρατήθηκε από τις συντάξιμες αποδοχές του ενάγοντος για το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα (από 1.1.2013 έως 30.11.2015) και, σύμφωνα με τα ανωτέρω, πρέπει να του επιστραφεί, ανέρχεται σε 5.839,61 ευρώ (1.647,45 + 4.192,16 = 5.839,61 ευρώ).

18. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η αγωγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή και να αναγνωρισθεί ότι ο e-ΕΦΚΑ οφείλει να καταβάλει στον ενάγοντα το συνολικό ποσό των 5.839,61 ευρώ, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής στο εναγόμενο (επίδοση στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ήδη e-ΕΦΚΑ την 1^η Δεκεμβρίου 2015, βλ. την ... έκθεση επίδοσης του Δικαστικού Επιμελητή του Πρωτοδικείου Αθηνών ...). Εξάλλου, επισημαίνεται ότι επειδή με την κρίση του αυτή το Δικαστήριο αναγνωρίζει χρηματικές αξιώσεις από περιοδικές συνταξιοδοτικές παροχές, υπό το πρίσμα αφενός του δικαιώματος πλήρους και αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, κατ' άρθρα 20 παρ. 1 του Συντάγματος, 6 και 13 της Ε.Σ.Δ.Α., αφετέρου των συνταγματικών αρχών του κράτους δικαίου και της ασφάλειας δικαίου, κατ' άρθρα 2 παρ. 1, 5 παρ. 1, 25 παρ. 1 α' του Συντάγματος, που διατρέχουν και το σύνολο της Ε.Σ.Δ.Α. (βλ. Ε.Σ. Ολ. 973/2010, ΑΕΔ 14/2013, ΣτΕ Ολ. 2034/2011, και, κατ' αναλογία, αποφ. Ε.Δ.Δ.Α. της 2.6.2016 Παπαϊωάννου κατά Ελλάδα, σκ. 41, της 2.11.2010 «Stefanica κατά Ρουμανίας», σκ. 37 και 38, της 24.3.2009 «Tudor Tudor κατά Ρουμανίας», σκ. 29, της 1.12.2009 «Vinčić και λοιποί κατά Σερβίας», σκ. 56), τόσο το απορρέον από την απόφαση αυτή δεδικασμένο (άρθρο 197 του ΚΔΔ), όσο και η υποχρέωση συμμόρφωσης του Ελληνικού Δημοσίου προς το περιεχόμενό της (άρθρα 1 και επ. του ν. 3068/2002, Α' 274) εκτείνονται και σε απαιτήσεις που αφορούν χρονικό διάστημα μεταγενέστερο εκείνου που καλύπτεται με τη δικαστική απόφαση. Και τούτο, στον βαθμό που οι απαιτήσεις αυτές απορρέουν από την ίδια έννομη σχέση και

στηρίζονται στην ίδια νομική βάση (βλ. επί του δεδουλευμένου ΑΠ Ολ. 10/2002, 310/2017 και επί της υποχρέωσης συμμόρφωσης Τριμ. Συμβ. Συμμ. ΣτΕ πρακτ.1/2017, 13/2016, 57/2008, 35, 17/2007). Τέλος, το Δικαστήριο εκτιμώντας τις περιστάσεις, απαλλάσσει το εναγόμενο από τη δικαστική δαπάνη του ενάγοντος (βλ. άρθρο 314 παρ. 3 του ν. 4700/2020, Α' 127).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την αγωγή.

Αναγνωρίζει ότι ο e-ΕΦΚΑ οφείλει να καταβάλει στον ενάγοντα το ποσό των πέντε χιλιάδων οκτακοσίων τριάντα εννέα ευρώ και εξήντα ενός λεπτών (5.839,61 ευρώ), νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ήδη e-ΕΦΚΑ, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό. Και

Απαλλάσσει το εναγόμενο από τη δικαστική δαπάνη του ενάγοντος.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 17 Φεβρουαρίου 2022.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΑΓΑΡΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΦΡΑΓΚΟΠΑΝΑΓΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση, στο ακροατήριο του Δικαστηρίου, στις 30 Ιουνίου 2022.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΦΡΑΓΚΟΠΑΝΑΓΟΥ